

Nieuwegein

Gemeente Nieuwegein

MJOP Groen 2021 - Gemeente Nieuwegein

Gemeente Nieuwegein

MJOP Groen - Gemeente Nieuwegein

Peter van Irsel
Joeri Kuis
TerraSpect

Herman Westland
Gert van Doorn
Gemeente Nieuwegein

Oosterhout
november, 2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Leeswijzer	5
2	Algemeen	6
2.1	Aanleiding	6
2.2	Doelstelling	6
2.3	Samenvatting	6
3	Ligging van het areaal	8
3.1	Geografische ligging	8
3.2	Morfologische ligging- Groenstructuur	9
3.3	Bodem en Grondwater	9
4	Visie en Ambitie gemeente Nieuwegein	10
4.1	Innovatie & Kansen	11
5	Regelgeving en Beleid	12
5.1	Externe randvoorwaarden	12
5.2	Interne randvoorwaarden	12
5.3	Overige speerpunten	13
6	Werkwijze	14
7	Kwantiteit van het areaal	15
7.1	Hoeveelheden per beheergroep	15
8	Kwaliteit van het areaal	17
8.1	Technische staat areaal	17
8.1.1	<i>Technische staat bosplantsoen</i>	18
8.1.2	<i>Technische staat intensief gras</i>	19
8.1.3	<i>Technische staat extensief gras</i>	20
8.1.4	<i>Technische staat hagen</i>	21
8.1.5	<i>Technische staat heesters</i>	22
8.1.6	<i>Technische staat bloembakken</i>	23
8.1.7	<i>Parasitaire/Ongewenste vegetatie</i>	24
8.2	Conclusie technische staat	25
8.3	Aanbeveling technische staat	25
9	Methoden instandhouding areaal	26
9.1	Verzorgend in stand houden areaal	26
9.2	Technisch in stand houden areaal	27
9.3	Overige dienstverlening	28
9.4	Programmering	28
10	Budgettering	29
11	Kwaliteitsborging	31
12	Vergelijking MJOP 2018 & 2021	32
12.1	Vergelijking kwaliteit	32
12.2	Vergelijking 0-beurt	33
12.3	Conclusie vergelijking MJOP 2018 & 2021	34

Bijlagen

Bijlage 1a:	Overzicht foutieve beheertypen in Greenpoint
Bijlage 1b:	Tekeningen - foutieve beheertypen in Greenpoint – noord/zuid (tekening 45 & 46)
Bijlage 2:	Tabellen en grafieken hoeveelheden en kwaliteit
Bijlage 3a:	Overzicht parasitaire & ongewenste vegetatie
Bijlage 3b:	Tekeningen - parasitaire & ongewenste vegetatie – noord/zuid (tekening 43 & 44)
Bijlage 4:	Beheerkaders Groen2018_2021_def - Nieuwegein
Bijlage 5a:	Werkinstructie - I&I Nieuwegein 2021_Def
Bijlage 5b:	Beeldmeetlatten_Maatregelen_Onkruiden_nieuwegein
Bijlage 6:	Tekeningen – Kwaliteit – algemene technische staat per wijk (tekening 1 t/m 22)
Bijlage 7:	Tekeningen – Kwaliteit – algemene technische staat noord/zuid (tekening 23 & 24)
Bijlage 8:	Tekeningen – Maatregelen 0-beurt – noord/zuid (tekening 25 t/m 42)
Bijlage 9:	Overzicht Hoeveelheden en Budget 0-beurt
Bijlage 10:	Grafieken ter vergelijking MJOP 2018 en 2021 Nieuwegein

1 Inleiding

Dit document betreft een Meerjarig onderhoudsplan (MJOP) voor het groenareaal waarin omschreven staat hoe de gemeente Nieuwegein haar groenbeleid kan vertalen naar de praktijk.

Het MJOP geeft inzicht in welke acties en maatregelen moeten worden uitgevoerd om de vastgestelde ambities te realiseren die zijn vastgelegd. De exploitatie omtrent de uit te voeren acties en maatregelen zijn tevens in dit MJOP opgenomen. De vigerende beleidsstukken, zowel intern als extern, waarop dit plan is gebaseerd zijn in dit plan weergegeven en benoemd.

Dit MJOP is tot stand gekomen uit een eerder uitgevoerde inspectie en inventarisatie die in opdracht van gemeente Nieuwegein is uitgevoerd door TerraSpect in het jaar 2021. De resultaten hiervan zijn reeds opgeleverd en dienen tevens als data-input voor dit MJOP. Tussentijdse wijzigingen in beheerdata en geometrie zijn niet in dit plan opgenomen. De scope van dit plan bestaat uit al het openbaar groen exclusief bomen.

Dit MJOP 2021 betreft een actualisatie van de het reeds aangeleverde MJOP 2018. De uitgangspunten van de inspectie, inventarisatie in het MJOP Groen 2018 zijn gelijk gebleven voor de uitvoering en oplevering van deze inspectie en inventarisatie. Echter zijn de onderstaande minimale wijzigingen ten opzichte van het jaar 2018 geïmplementeerd.

- De inspecteurs mogen niet 'fysiek' de beheergroep aanpassen in Greenpoint.
 - Eventuele wijzigingen zijn aangegeven door twijfel beheergroep + een opmerking te plaatsen van wat het beheertype wel moet zijn. Hiervan is een lijst (bijlage 1a) opgenomen. Tevens zijn de betreffende objecten weergegeven op de tekeningen bijgevoegd in bijlage 1b
 - Het object is, mits mogelijk, beoordeeld op basis van de huidige en dus werkelijke situatie. Echter kan het voorkomen dat daarom de aantallen van de kwaliteit en hoeveelheden (bijlage 2) niet altijd overeenkomen.
- De optie 'mutatieverzoeken' is te komen vervallen in Greenpoint. Afgestemd met gemeente Nieuwegein is om de afwijkingen in de geometrie te noteren middels een schets laag. De schetsen zijn gedeeld met Gert van Doorn, gemeente Nieuwegein. In het totaal betreft het hier 751 afwijkingen in de geometrie.
- Anders dan in 2018 is in 2021 de optie geïmplementeerd ongewenste vegetatie te noteren op soort en aanwezigheid. Hiervan is een overzicht uitgedraaid en bijgevoegd in bijlage 3a. In bijlage 3b zijn tekeningen bijgevoegd die deze betreffende objecten weergeven.

1.1 Leeswijzer

Dit MJOP geeft inzicht in de resultaten van de reeds uitgevoerde inspectie & Inventarisatie en het benodigde budget dat nodig is om eventuele achterstanden in de kwaliteit terug te brengen naar een gewenst niveau, ook wel 0-beurt genoemd. Het MJOP is als volgt opgebouwd:

In hoofdstuk 2 worden de aanleiding en doelstelling van dit MJOP nader omschreven. Tevens worden in dit hoofdstuk de belangrijkste zaken uit het MJOP samengevat waarna in hoofdstuk 3 kort wordt ingegaan op de ligging van het areaal, morfologische ligging van het areaal en bodem & grondwater.

De visie en ambitie die gemeente Nieuwegein voor het areaal voor ogen heeft is uitgebreid omschreven in de structuurvisie 'Nieuwegein Verbindt, structuurvisie 2030'. In hoofdstuk 4 is hiervan een samenvatting opgenomen. Tevens wordt in deze structuurvisie en het 'Beheerplan openbaar groen 2019-2023' rekening gehouden met de vigerende beleidstukken en regelgeving die voor het groen van toepassing zijn. In hoofdstuk 5 is een opsomming van deze regelgeving en het beleid opgenomen en uitgesplitst in externe randvoorwaarden, interne randvoorwaarden en overige speerpunten.

In de werkwijze, hoofdstuk 6, wordt kort ingegaan op hoe dit MJOP tot stand is gekomen en welke systematische stappen zijn ondernomen om tot dit plan te komen.

Hoofdstuk 7 geeft inzicht in de kwantitatieve gegevens van het areaal. Middels tabellen worden de hoeveelheden per beheergroep weergegeven.

De kwalitatieve gegevens van het groenareaal zijn opgenomen in hoofdstuk 8 van de MJOP. Met behulp van grafieken is de technische staat in beeld gebracht.

In hoofdstuk 9 zijn methoden opgenomen ten behoeve van de instandhouding van het groenareaal op het gebied van de technische- en verzorgingsstaat. Hoofdstuk 10 omschrijft wat het benodigde budget is om het areaal op ambitieniveau te brengen (0-beurt).

In hoofdstuk 11 is een advies gegeven hoe de kwaliteit met betrekking tot de technische- en verzorgingsstaat gewaarborgd wordt. Tot slot is op aanvraag van gemeente Nieuwegein een vergelijking opgenomen tussen de resultaten uit het MJOP 2018 en het MJOP 2021. De uitwerking hiervan is opgenomen in hoofdstuk 12.

2 Algemeen

2.1 Aanleiding

Gemeente Nieuwegein wil voor het jaar 2022 een actualisatie van het groenareaal inzichtelijk krijgen uitgesplitst in kwalitatieve- en kwantitatieve gegevens. Daarnaast kan gemeente Nieuwegein deze gegevens inzetten om het aanwezige areaal op ambitieniveau in stand te houden. In het kader van deze wens is door TerraSpect reeds een inspectie en inventarisatie uitgevoerd en opgeleverd.

Om inzicht te geven in de kwantiteit en kwaliteit van de groenkwaliteit in de gemeente Nieuwegein is dit MJOP opgesteld.

2.2 Doelstelling

De doelstelling van dit MJOP is op basis van vigerende visie, ambitie (hoofdstuk 4), interne en externe randvoorwaarden (hoofdstuk 5) de benodigde maatregelen, acties en budgetten inzichtelijk te maken om de opgestelde ambitie te behalen.

2.3 Samenvatting

Op basis van de aanleiding en doelstelling zoals omschreven in dit MJOP heeft TerraSpect met behulp van een inspectie en inventarisatie de kwalitatieve- en kwantitatieve gegevens van het groenareaal inzichtelijk gemaakt.

De uitgangspunten van de inspectie & inventarisatie en het MJOP 2018 zijn ook voor deze uitvoering leidend. Echter zijn er drie uitzonderingen/aanvullingen met betrekking tot de uitvoering van de inspectie en inventarisatie:

- Aanvullend op het paspoort in Greenpoint is voor de uitvoering van de inspectie & inventarisatie een tabblad geïntegreerd waarbij het voorkomen van parasitaire/ongewenste vegetatie en de hoedanigheid daarvan dient te worden opgenomen.
- In het opname systeem Greenpoint is de optie 'mutaties' komen te vervallen. In het kader van afwijkingen in de geometrie is met de opdrachtgever afgestemd om hiervoor de optie 'schetsen' toe te passen.
- TerraSpect mag niet fysiek de beheergroep aanpassen in Greenpoint. Afgestemd is wanneer de beheergroep niet klopt:
 - De optie twijfel beheergroep aan te vinken;
 - In de opmerking te vermelden wat de werkelijke beheergroep betreft.

De kwalitatieve gegevens zijn gegenereerd doormiddel van een inventarisatie en zijn onderverdeeld per beheergroep zodat gemeente Nieuwegein deze gegevens kan inzetten om het aanwezige areaal op ambitieniveau in stand te houden. De nadruk in dit MJOP ligt op het in kaart brengen van de technische staat van objecten in relatie tot het ambitieniveau. Daarnaast wordt in de MJOP opgenomen waar, welke werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd om het ambitieniveau in stand te houden. In dit MJOP zijn tevens de kosten opgenomen die nodig zijn om de objecten op het gebied van de technische staat te laten voldoen aan het ambitieniveau.

Gemeente Nieuwegein hanteert voor het groenareaal verschillende ambitieniveaus. Daarnaast worden ook diverse objecten op frequentie onderhouden. Echter is, in overleg met de opdrachtgever, voor de uitvoering van dit MJOP een ambitieniveau B conform de 'CROW Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte 2018' gehanteerd.

Met behulp van een inspectie is de kwaliteit van het groenareaal in beeld gebracht waarna is getoetst of het areaal daadwerkelijk aan het ambitieniveau voldoet. Hieruit blijkt dat de onderstaande aspecten niet altijd voldoen:

- Snoeibeeld en overgroei van bos, grienden, bosplantsoen (blijvend struikbeplanting) jonger dan 3 jaar;
- Beschadigingen, oneffenheden en kaal oppervlak van gazons en recreatief gras;
- Beschadigingen en kaal oppervlak van bloemenweides, ruw grassen en schapenbegrazingzones;
- Snoeibeeld en gaten in haag/kaal oppervlak van hagen;
- Snoeibeeld, overgroei en kaal oppervlak van alle beheergroepen onder de categorie heesters;
- Kaal oppervlak van vegetatie in bloembakken met wisselbeplanting;
- Aanwezigheid van parasitaire/ongewenste vegetatie.

Om de bovenstaande aandachtspunten te verhelpen wordt geadviseerd een 0-beurt uit voeren. Een 0-beurt wordt uitgevoerd om alle objecten die niet voldoen aan het ambitieniveau met behulp van beheermaatregelen te laten voldoen aan het vastgestelde ambitieniveau.

Om alle werkzaamheden (0-beurt) uit te voeren, die uit de inspectie en inventarisatie naar voren komen, is een budget nodig van _____. Het voorstel is om in een cyclus van vier jaar alle aandachtspunten uit de inspectie en inventarisatie weg te werken*.

Per jaar dient een budget vrijgemaakt te worden van ruim _____, - om alle afwijkingen te herstellen. Dit budget is exclusief de VAT-kosten (voorbereiding, administratie en toezicht) en maatregelen t.b.v. het verwijderen/bestrijden van parasitaire/ongewenste vegetatie.

Dit MJOP heeft als primaire doelstelling om de werkelijk uit te voeren werkzaamheden inzichtelijk te maken met daarbij de benodigde kosten. Budgetten die nodig zijn om een bepaald ambitieniveau te onderhouden zijn niet specifiek opgenomen in dit MJOP omdat deze reeds zijn opgenomen in het 'Beheerplan openbaar groen 2019-2023'.

De kwaliteit van het te beheren areaal in stand houden is noodzakelijk om de vastgestelde ambities en doelen te kunnen behalen. Het is belangrijk dit procesmatig te organiseren waarbij de uit te voeren maatregelen repeterend en gepland uitgevoerd worden. Op basis van een cyclus van vier jaar worden de volgende processtappen uitgevoerd ingedeeld op prioriteit en deelgebied:

1. Inventariseren en inspecteren	maart-april
2. Data analyseren → Beoordelen Curatief (klein) onderhoud, Groot onderhoud	mei -juni
3. Plannen en prioriteren onderhoudsmaatregelen	juni-juli
4. Voorbereiden en uitbesteden werkzaamheden onderhoudsmaatregelen	augustus-september
5. Uitvoeren klein en groot onderhoud	november-december
6. Muten beheerdata	maart

Wanneer de resultaten uit het MJOP 2018 vergeleken worden met de resultaten uit het MJOP 2021 kan gesteld worden dat op basis van beplantingen aanzienlijk minder afwijkingen zijn waargenomen, met uitzondering van de overgroei van beplanting. Echter zijn met betrekking tot grassen meer afwijkingen waargenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door het kaal oppervlak, oneffenheden en sporen.

Op basis van de analyses en gegevens kan gesteld worden dat de investering die vanaf 2019 structureel wordt ingezet langzaam zijn vruchten afwerpt. De gemaakte investeringen worden voornamelijk besteed binnen de projecten met de gedachte 'werk met werk maken'.

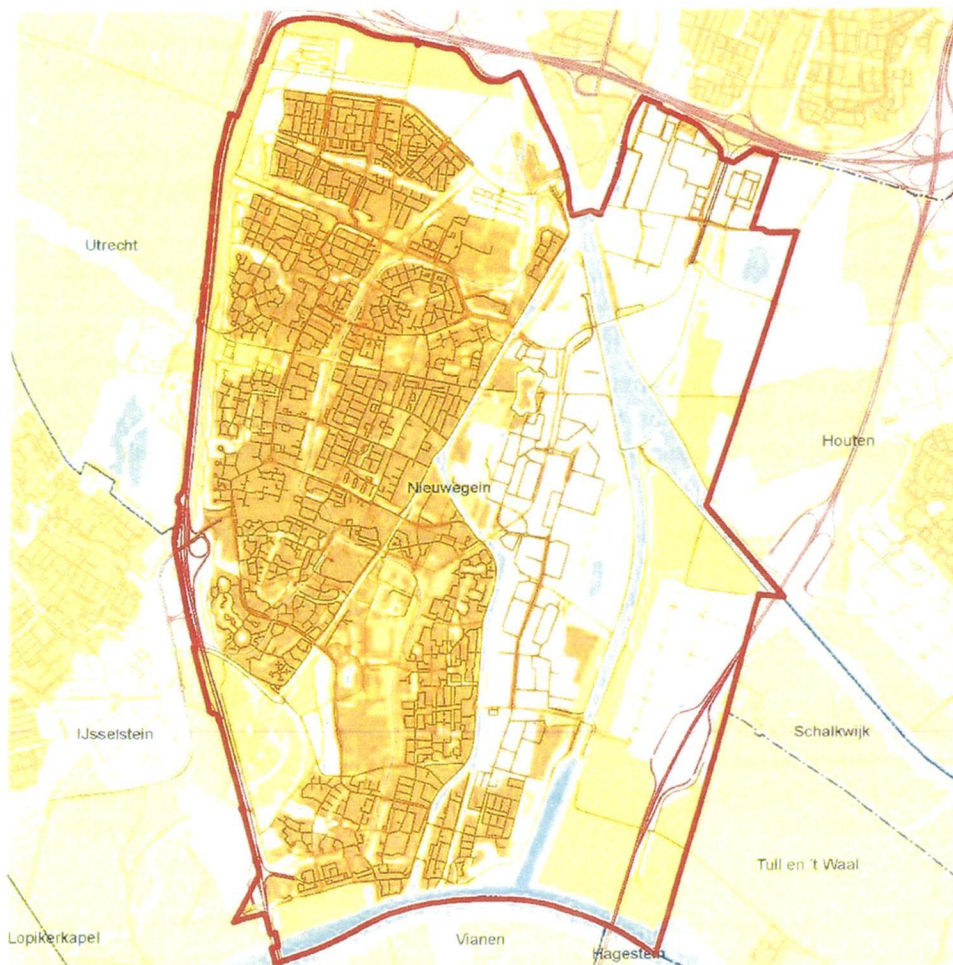
Op basis van de gegevens kan gesteld worden dat er na de opleveringen van MJOP 2018 meer is ingezet op een kwaliteitsimpuls van de beplantingen en minder op de gazons.

**In het MJOP 2018 werd vastgesteld om de aandachtspunten uit de I&I in een cyclus van 5 jaar weg te werken. Echter is in tussentijd de updatecyclus van beheerplannen bijgesteld naar 4 jaar. Om deze reden is er in dit MJOP voor gekozen voor een cyclus van 4 jaar.*

3 Ligging van het areaal

3.1 Geografische ligging

Gemeente Nieuwegein is gelegen ten zuiden van de stad Utrecht (afbeelding 1) aan rivier de Lek en telt ongeveer 63.866 inwoners¹. De bereikbaarheid is goed door de centrale ligging en omdat Nieuwegein wordt ingesloten door de drie autosnelwegen A2, A12, A27. Daarnaast verzorgt een sneltram het openbaarvervoer met Utrecht en IJsselstein. Door en langs Nieuwegein lopen enkele kanalen, zoals het Amsterdam Rijnkanaal, het Lekkanaal en het Merwedekanaal. Vanuit het Merwedekanaal ontspringt de rivier de Hollandse IJssel².

Afbeelding 1: Geografische ligging gemeente Nieuwegein*

¹ <https://allecijfers.nl/gemeente/nieuwegein>, 16-11-2021

² <https://nl.wikipedia.org/wiki/Nieuwegein> & <https://www.nieuwegein.nl/>, 16-11-2021

³ https://nl.wikipedia.org/wiki/Bestand:BAG_woonplaatsen_-_Gemeente_Nieuwegein.png, 16-11-2021

3.2 Morfologische ligging- Groenstructuur

In het Groen Structuurplan Nieuwegein 2017 zijn alle groenstructuren vastgelegd. Dit groenstructuurplan bevat meerdere kaarten van de groenstructuren en specifieke objecten en elementen die een bijdrage leveren aan een groene hoofd- en nevenstructuur of tot een onderdeel behoren uit te behalen ambities.

Het Natuurnetwerk (RIS 2015-486) is in het Groenstructuurplan Nieuwegein 2017 geïntegreerd.

Doelen die zijn opgenomen in het Groen Structuurplan Nieuwegein 2017 zijn:

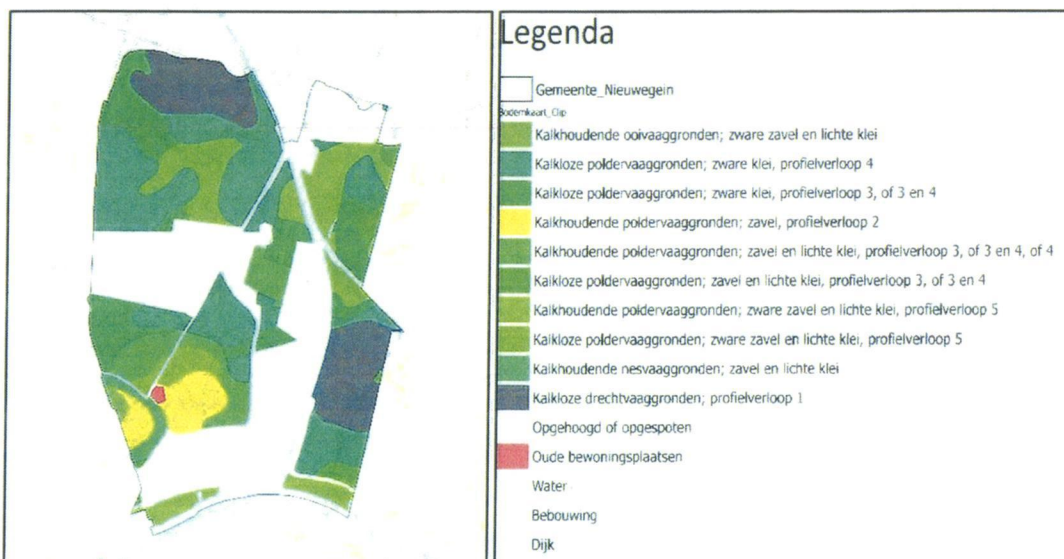
- Vastleggen 'Groene geraamte' van de aanwezige groenstructuren en elementen in gemeente Nieuwegein
- Beschrijven van gewenst beeld en uitstraling van de aanwezige groenstructuren.
- Vaststellen kaders en uitgangspunten voor bestaande en te ontwikkelen gebieden binnen gemeente Nieuwegein.

Bovenstaande aspecten zijn de aspecten die invulling geven aan de structuren met betrekking tot groen in de Gemeente Nieuwegein. Deze structuren en de aanbevelingen omtrent deze structuren uit het Groen Structuurplan Nieuwegein 2017 dienen getoetst te worden indien er herinrichtingen, uit- of inbreidingen of renovaties worden gepland.

3.3 Bodem en Grondwater

De aanwezige bodemsoorten en het peil van het grondwater bepalen de groeiomstandigheden van het te onderhouden, bestaande en het nieuw aan te leggen groen. De bodem en ondergronden in gemeente Nieuwegein bestaan uit diverse grondsoorten (afbeelding 2)*.

- Zavel kalkrijk
- Zwarte zavel kalkrijk
- Zavel/Lichte klei kalkrijk
- Zwarte klei kalkarm

Afbeelding 2 Bodemkaart Gemeente Nieuwegein

* www.bodemdata.nl

De maximale grondwaterstand varieert tussen de 0,5 meter onder vloerpeil en 0,3 meter onder oppervlaktewater peil*.

*<https://www.nieuwegein.nl/inwoner/openbare-ruimte/grondwater/>

4 Visie en Ambitie gemeente Nieuwegein

Gemeente Nieuwegein heeft diverse visies opgesteld met betrekking tot verschillende doeleinden. Met betrekking tot dit MJOP zijn drie visies van de gemeente Nieuwegein van belang. Deze drie visies hangen nauw met elkaar samen en hebben betrekking op het cyclische- en curatief onderhoud van het groenareaal. In dit hoofdstuk is per visie een korte omschrijving/toelichting opgenomen.

Structuurvisie 2030*

Gemeente Nieuwegein heeft een structuurvisie opgesteld waarin omschreven wordt hoe in te spelen op alle ruimtelijke ontwikkelingen die op de stad afkomen. Deze visie is vastgesteld door de raad in januari 2010. In hoofdlijnen wordt met de structuurvisie ingezet op de onderstaande vier ontwikkelthema's:

1. Nieuwegein Leeft: inzetten op kwalitatief hoogwaardig wonen en werken in Nieuwegein met bijbehorende hoogwaardige voorzieningen voor jong en oud.
2. Mooi Nieuwegein: revitaliseren en beleefbaar maken van 'cultuurhistorische parels' en inzetten op aansprekende nieuwe architectuur op cruciale plekken in de stad.
3. Nieuwegein Verbindt: intensiveren en versterken van de verbindingen in de stad en met het buitengebied en verbeteren van de kwaliteit van de publieke ruimte.
4. Duurzaam Nieuwegein; de stad neemt haar verantwoordelijkheid jegens omgeving en volgende generaties door deze niet onnodig te belasten met milieuknelpunten en waar mogelijk deze milieuknelpunten te verminderen.

Het bovenstaande is een citaat uit het document 'Nieuwegein Verbindt, structuurvisie 2030'.

**<https://www.nieuwegein.nl/rijnhuizen/structuurvisie-2030/>*

Omgevingsvisie 'Nieuwegein verstedelijkt en vergroent' 2040*

Naast de structuurvisie is recentelijk in 2020 een omgevingsvisie opgesteld voor en door de gemeente Nieuwegein. Deze omgevingsvisie schetst de uitdagingen, ambities en keuzes richting het jaar 2040. De drie opgaven: duurzaamheid, veiligheid en gezondheid hebben in deze visie een ruimtelijk vorm gekregen in de onderstaande vier speerpunten:

1. Verbonden met de stad, verbonden met elkaar;
2. Fijne en groene stad met een levendig centrum;
3. Een toekomstbestendige stad voor jong en oud;
4. Een bedrijvige stad in een sterke regio.

Per speerpunt worden de ambities en doelstellingen vertaald in acties en keuzes. Deze zijn daarnaast vertaald in 'kaarten' Het bovenstaande betreft een citaat uit de omgevingsvisie 'Nieuwegein verstedelijkt en vergroent', oktober 2020

**<https://www.nieuwegein.nl/fileadmin/bestanden/Inwoner/Omgevingsvisie/Omgevingsvisie.pdf>*

Visie klimaatadaptie en uitvoeringsprogramma 2019-2022*

De visie met betrekking tot klimaat adaptie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma geven invulling aan de problemen omtrent de huidige klimaatveranderingen. Het plan richt zich met name op de vier aspecten: hittestress, wateroverlast, droogte en waterveiligheid vertaald in de onderstaande doelstellingen:

1. Hitte: De stad en haar bewoners en gebruikers minder kwetsbaar maken voor hittestress;
2. Wateroverlast: Wateroverlast zoveel mogelijk voorkomen, waarbij rekening houden met extreme buien;
3. Droogte: De effecten van droogte verminderen, door regenwater vast te houden op de locatie waar het valt;
4. Waterveiligheid: Invulling geven aan het concept van 'meerlaagsveiligheid' met extra aandacht voor kwetsbare objecten en vitale infrastructuur

Het uitvoeringsprogramma omschrijft de bovengenoemde doelstellingen uitgewerkt in concrete acties en activiteiten.

*https://www.nieuwegein.nl/fileadmin/bestanden/Inwoner/Projecten/Klimaatadaptatie/Visie_klimaatadaptatie-def.pdf

4.1 Innovatie & Kansen

De meerwaarde van groen zit met name in het in stand houden of vergroten van de biodiversiteit en de negatieve gevolgen van klimaatverandering tegen gaan door groene inpassingen te realiseren. Daarnaast vormt een groene omgeving ervoor dat mensen gaan bewegen en recreëren. Zelfbeheer (adoptiegroen) zorgt voor sociale cohesie in een woonomgeving.

Onderstaande aspecten leveren een grotere biodiversiteit of een positieve invloed op de huidige klimaatverandering en of leefklimaat:

- *Bermen, graslanden en gazons waar kan omvormen naar duurzame hooiweidetypes;*
- *Diversiteit assortiment vergroten en meer bloeiende heesters en vruchtdragende soorten aanplanten. Een vereiste daarbij is dat de soorten 'streekeigen' moeten zijn;*
- *Minder monoculturen aanplanten met name bij boomstructuren;*
- *Realiseren van wadi's en groenstructuren die tijdelijk water kunnen bergen;*
- *Verhardingen af te laten wateren richting grasvegetaties en beplantingen;*
- *Verhardingen die niet functioneel zijn te vervangen naar groene inrichting.*
- Momenteel is gemeente Nieuwegein bezig met diverse onderzoeken naar hoe om te gaan met 'nutteloze' verharding. Een ambitie is deze op termijn om te vormen naar meer 'groene' oplossingen;*
- *Elementverharding waar kan, omvormen naar waterdoorlatende verharding als bijvoorbeeld grasbetonstenen;*
- *Daken en gevels vergroenen met gevelgroen en daktuinen van objecten en gebouwen;*
- *Educatie en communicatie door bewoners te informeren over maatregelen in het kader van klimaatadaptie en biodiversiteit;*
- *Participatie door stimuleren van vergroenen daken en gevels en afkoppelen van hemelwater;*
- *Participatie door initiatieven van bewoners te stimuleren en indien mogelijk te maken;*
- *Plaatsen van voorzieningen voor insecten zoals Insectenhôtels en boomstronken.*
- *Takkenrillen t.b.v. biodiversiteit;*
- *In 2022 gaat gemeente Nieuwegein aan de slag met een natuurbeleidsplan*
- *In 2022 is de doelstelling het exoten/overlastbeleid definitief af te ronden. Het streven is om op basis van het vastgestelde beleid een uitwerking/uitvoeringsplan te realiseren.*
- *Gemeente Nieuwegein wil in de verhardingen meer gebruik gaan maken van goede ondergrondse voorzieningen voor bomen en hun groeiplaats (boombunkers).*

5 Regelgeving en Beleid

5.1 Externe randvoorwaarden

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de externe beleidsaspecten die van toepassing zijn op dit MJOP Groen. Externe randvoorwaarden zijn de beleidskaders en wetten die zijn vastgesteld door de overheid op landelijk en provinciaal niveau. Omdat in het 'Beheerplan openbaar groen 2019-2023' al rekening is gehouden met de externe beleidsaspecten worden in dit MJOP alleen de beleidskaders opgesomd:

- Nieuwe Natuurwet;
- Ecologische Hoofdstructuur & Ecologische Verbindingszones;
- Wegenwet;
- Nieuw Burgerlijk Wetboek / Zorgplicht;
- Provinciale ruimtelijke structuurvisie 2013-2028 en verordening 2013.

5.2 Interne Randvoorwaarden

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de interne beleidsaspecten die van toepassing zijn op het MJOP Groen. Interne randvoorwaarden zijn de beleidskaders die zijn vastgesteld door de gemeente Nieuwegein. Omdat in het 'Beheerplan openbaar groen 2019-2023' al rekening is gehouden met de beleidsaspecten uit verschillende plannen worden in dit MJOP alleen de beleidskaders opgesomd:

- Coalitieakkoord 2018 – 2022 'Samen maken we het verschil';
- Structuurvisie 'Nieuwegein verbindt 2030';
- Toekomstvisie 'Nieuwegein naar 2025';
- Omgevingsvisie 'Nieuwegein verstedelijkt en vergroent' 2040;
- Visie Klimaatadaptatie & uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2019-2022
- Boombeschermingsplan 2019_definitief
- Groenstructuurplan Nieuwegein 2017;
- Beheerplan openbaar groen 2019-2023;
- Boombeschermingsplan Nieuwegein 2019;
- Beheerplan bospercelen 2009;
- Beheerplan grienden 2012;
- Beheervisie hoogstam boomgaarden 2013.

Enkele van de bovengenoemde beleidstukken dienen in 2022 geüpdatet/herzien te worden.

5.3 Overige speerpunten

Naast interne- en externe randvoorwaarden zijn er nog een aantal speerpunten die betrekking hebben op het groenbeheer van de openbare ruimte. Omdat dit onderdeel uitmaakt van het 'Groenstructuurplan Nieuwegein 2017' zijn de betreffende aandachtspunten in dit MJOP alleen opgesomd:

- Bospercelen;
Bospercelen geleidelijk omvormen naar duurzame groenstructuren.
- Grienden;
Beheer afstemmen op ecologische potentie van de percelen.
- Hoogstamboomgaarden;
Duurzaam in stand houden van cultureel erfgoed.
- Bladruimen;
Het huidige beleid omschrijft dat het blad (natuurlijk afval) jaarrond in de beplanting mag blijven liggen. Op verhardingen en gazons wordt het blad wel geruimd.
- Biodiversiteit;
Meer verschillende soorten planten, bomen met bloemen en vruchten aanplanten.
Bestaande gazons of bermen waar de functie het toestaat omvormen naar duurzame ruwe bermen.
- Duurzaamheid;
Niet functionele verharding omvormen naar groen
Hemelwater afkoppelen of tijdelijk vasthouden voor natuurlijke hemelwater infiltratie d.m.v. wadi's e.d.
- Participatie;
Stimuleren vergroenen van daken en gevels.
Communiceren en bewoners meenemen in bepalen inhoud en ambitie planvorming.
Bewoners ondersteunen bij gezamenlijke initiatieven m.b.t. inrichting groene omgeving.
- Zelfbeheer;
Voorbeelden hiervan zijn: het stimuleren van zelfbeheer van groen door bewoners & het stimuleren van het ruimen van zwerfafval (zappers).
- Bloeiend Nieuwegein;
'Bloeiend Nieuwegein' betreft een initiatief van één actieve bewoner. Deze bewoner van gemeente Nieuwegein heeft voor middelen gezorgd om in de buurt van scholen 'educatieve' bloemenweides te realiseren. In de afgelopen 1,5 jaar heeft gemeente Nieuwegein hierdoor al meerdere 'educatieve' bloemenweides kunnen realiseren.
- Klimaatveranderingen / droogte periodes;
Beplanting aanplanten die beter droogte kan verdragen.
Structureel watergeven organiseren. Een voorbeeld hiervan wat door gemeente Nieuwegein voor de bomen georganiseerd wordt: Opnemen in contracten tot 1 jaar na aanplant boom watergeven. Wanneer de boom na 1 jaar dood is dient door de aannemer deze te vervangen waarna weer 1 jaar watergeven verplicht wordt.
- Chemische onkruidbestrijding;
Chemische onkruidbestrijding is weer toegestaan, echter heeft gemeente Nieuwegein dit al ruime tijd geleden afgeschaft.
- Ziektes en Plagen;
Bij constatering van ziektes en plagen risico analyse maken en handelen ten aanzien van het risico en het effect van de ziekte en of plaag.
Gemeente Nieuwegein heeft de intentie om de EPR (eikenprocessierups) op een steeds natuurvriendelijkere manier te bestrijden.
- Wortelonkruiden en Exoten;
Het beheersbaar houden van wortelonkruiden en exoten door juist toezicht op cyclisch onderhoud.
Mochten wortelonkruiden en exoten geconstateerd worden plan maken hoe wortelonkruiden en exoten te bestrijden. Het streven is om het beleid hierop in 2022 af te ronden en vast te leggen. Momenteel wordt de bestrijding van deze soorten nog vaak op onderstaande wijze ingepast:
 - Werk met werk maken omtrent de exoten.
 - Agressieve onkruiden verwijderen door gronduitwisseling. Echter is dit pas recent geïmplementeerd.
 - Japanse Duizendknoop (JDK) in aparte rondes maaien en afvoeren naar erkende verwerker.

6 Werkwijze

Om inzicht te krijgen in de samenstelling van het groenareaal is het van belang te achterhalen welke beheergroepen aanwezig zijn in de gemeente Nieuwegein. De beheergroepen zijn bepaald in een eerder uitgevoerde inspectie & inventarisatie, verderop in dit plan ook wel aangeduid met de afkorting I&I. Deze zijn vastgelegd onder verschillende hoofdcategorieën, categorieën en eindbeelden in het document 'Beheerkaders gemeente Nieuwegein' (bijlage 4.)

Om de kwantiteit en kwaliteit te bepalen van de aanwezige objecten (zoals omschreven in hoofdstuk 7 & 8) is een inspectie en inventarisatie uitgevoerd. Dit met behulp van het programma Greenpoint van Greenpoint Advies. Om dit zo efficiënt mogelijk uit te voeren is onderstaande werkwijze toegepast:

1. Opstellen 'Beheerkaders gemeente Nieuwegein'
Alvorens gestart is met inspectie en inventarisatie is gezamenlijk met de gemeente Nieuwegein besloten dat Beheerkaders, zoals opgesteld in 2018, leidend zijn. (bijlage 4.)
2. Inrichten Greenpoint
Na de toekenning van de opdracht is door Greenpoint, gezamenlijk met gemeente Nieuwegein een paspoort opgesteld op basis van het paspoort uit 2018. Dit paspoort geeft de mogelijkheid om data te koppelen aan vlakken, lijnen en punten. In dit paspoort zijn algemene gegevens zoals: categorie, beheergroep, eindbeeld opgenomen. Daarnaast zijn per eindbeeld beeldmeetlatten toegevoegd uit de "CROW Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2018". Op basis van deze "CROW Kwaliteitscatalogus" is de inspectie uitgevoerd om de technische staat vast te stellen. In afwijking op het paspoort uit 2018 mogen nu geen beheertypen worden aangepast en is er een tabblad geïntegreerd waar de aanwezigheid en hoeveelheid van voorkomen met betrekking tot parasitaire/ongewenste vegetatie in is op te nemen.
3. Alvorens gestart is met de inspectie en inventarisatie is er een werkinstructie opgesteld op basis van de uitgangspunten uit 2018 vertaald en aangevuld naar de uitgangspunten van 2021. Deze werkinstructie omschrijft stap voor stap hoe de inspectie en inventarisatie uitgevoerd dient te worden (bijlage 5A). Naast de werkinstructie is ook een document opgesteld waar de beeldmeetlatten met de bijbehorende prestatie-eisen, ongewenste/parasitaire vegetatie en maatregelen in zijn opgenomen (bijlage 5B).
4. Inspectie en inventarisatie (I&I)
In mei tot en met oktober 2021 is de inspectie & inventarisatie uitgevoerd:
 - Per vlak, lijn of punt zijn de algemene gegevens en technische staat ingevoerd conform het paspoort (punt 2).
 - In afwijking op de inspectie en inventarisatie (I&I) uit 2018 is het niet meer mogelijk om doormiddel van de optie 'mutaties' afwijkingen in de geometrie aan te geven in Greenpoint. Met de gemeente Nieuwegein is afgestemd deze afwijkingen doormiddel van een schets laag in te tekenen in Greenpoint. Deze schetslagen zijn opgeleverd door deze in Greenpoint te delen met gemeente Nieuwegein.
 - Genereren informatie
Na de inspectie & inventarisatie is alle benodigde informatie uit Greenpoint gegenereerd. Dit doormiddel van selecties en exports naar Excel te maken van verschillende datalijsten. Een datalijst bevat alle data betreffend de inventarisatie & inspectie. Daarnaast worden hierin per vlak, punt of lijn de hoeveelheden weergegeven (m2, m1, stuks).
5. Verwerken informatie
Nadat alle gegevens in Excel zijn gegenereerd zijn selecties gemaakt om data te bundelen of uit te lezen. Dit is vertaald in grafieken, tabellen en begrotingen die in dit document zijn opgenomen. Daarnaast zijn er diverse kaarten gerealiseerd die de kwaliteit en maatregelen visualiseren (bijlage 6 t/m 8).

7 Kwantiteit van het areaal

7.1 Hoeveelheden per beheergroep

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de hoeveelheden per beheergroep over de totale gemeente Nieuwegein. In tabel 1 t/m 5 worden de hoeveelheden per beheergroep weergegeven. De totale hoeveelheden per besteksgebied zijn opgenomen in bijlage 2.

Hoeveelheden bosplantsoen – gemeente Nieuwegein*				
Beheertype	Stuks	Oppervlakte m ²	Omtrek/lengte m ¹	Knipoppervlakte m ²
Bos	351	458.805	94.966	-
Bosplantsoen blijvend struikbeplanting ≤ 3 jaar	11	2.860	2.004	-
Bosplantsoen blijvend struikbeplanting > 3 jaar	1.245	325.915	156.693	-
Bosplantsoen boomvormers en struikbeplanting	18	17.956	6.028	-
Griend	19	25.770	7.410	-
Totaal	1.644	831.306	267.101	-

Tabel 1: Hoeveelheden bosplantsoen

Hoeveelheden grassen – gemeente Nieuwegein*				
Beheertype	Stuks	Oppervlakte m ²	Omtrek/lengte m ¹	Knipoppervlakte m ²
Gazon	5	2.955	689	-
Recreatief gras	3.128	1.078.566	367.731	-
Recreatief gras talud	152	52.945	28.456	-
Subtotaal intensief gras	3.285	1.134.466	396.876	-
Riet	5	1.979	605	-
Ruw gras bollen	2	698	390	-
Ruw gras Grasstenen	3	200	123	-
Ruw gras talud	462	180.917	102.521	-
Ruw gras talud 1x	1.337	194.498	302.248	-
Ruw gras vlak	1.271	698.611	292.200	-
Ruw gras zichthoek	1.851	292.226	411.469	-
Schapenbegrazing - horizontaal	208	261.370	72.188	-
Schapenbegrazing - talud	153	100.365	48.907	-
Bloemenweide	50	23.447	6.979	-
Maaien zomer en herfst(pilot)*	7	2.296	1.124	-
Maaien zomer(pilot)*	3	1.075	544	-
Subtotaal extensief gras	5.352	1.757.682	1.239.298	-
Totaal	8.637	2.892.148	1.636.174	-

Tabel 2: Hoeveelheden grassen

*Betreft Pilot in de wijk 'Galecop'

Hoeveelheden hagen – gemeente Nieuwegein*

Beheertype	Stuks	Oppervlakte m ²	Omtrek/lengte m ¹	Knipoppervlakte m ²
Haag geschoren	836	29.232	50.474	88.705
Haag geschoren eenzijdig	67	1.823	3.739	7.483
Haag geschoren geluidswal lijn	32	-	5.162	13.050
Losse haag	4	444	897	1.341
Totaal	939	31.499	60.272	110.580

Tabel 3: Hoeveelheden hagen

Hoeveelheden heesters – gemeente Nieuwegein*

Beheertype	Stuks	Oppervlakte m ²	Omtrek/lengte m ¹	Knipoppervlakte m ²
Sierheesters ≤ 3 jaar	275	14.729	11.509	-
Sierheesters > 3 jaar	2.056	143.251	97.429	-
Sierheesters, afzetheesters ≤ 3 jaar	88	3.943	2.762	-
Sierheesters, afzetheesters > 3 jaar	708	37.122	27.048	-
Sierheesters, bodembedekker ≤ 3 jaar	39	4.692	1.952	5.553
Sierheesters, bodembedekker > 3 jaar	1.381	82.041	58.633	119.925
Sierheesters, bodembedekker Covergreen	8	576	305	714
Struikrozen	65	2.488	1.769	-
Vaste planten	505	26.934	16.854	-
Vaste planten Green to Color	10	661	483	-
Stinzebeplanting	4	726	257	-
Totaal	5.139	317.163	219.001	126.192

Tabel 4: Hoeveelheden heesters

Hoeveelheden bloembakken – gemeente Nieuwegein*

Beheertype	Stuks	Oppervlakte m ²	Omtrek/lengte m ¹	Knipoppervlakte m ²
Bloembak wisselbeplanting	17	84	286	-
Totaal	17	84	286	-

Tabel 5: Hoeveelheden bloembakken

*De hoeveelheden uit tabel 1 t/m 5 en bijlage 3 zijn op 14-10-2021 geëxporteerd naar Excel vanuit Greenpoint. De hoeveelheden in dit plan zijn niet de actuele hoeveelheden. Dit door het feit dat vanaf 14-10-2021 tot dit moment mutaties worden doorgevoerd in het beheersysteem. Echter gaat het hier in de meeste gevallen om minimale afwijkingen.

8 Kwaliteit van het areaal

8.1 Technische staat areaal

Om inzicht te krijgen in de kwaliteit van de technische staat van het groenareaal wordt in hoofdstuk 8.1.1. t/m 8.1.7 ingezoomd op de gemeten waarden ten aanzien van het ambitieniveau. Gemeente Nieuwegein hanteert voor de uitwerking van dit plan voor het gehele areaal een B-niveau als ambitie. Echter betreft een klein deel van het centrum een A-niveau. Daarnaast wordt alleen voor het beheertype 'bosplantsoen > 3 jaar' een ambitie/onderhoudsniveau C gehanteerd. In dit hoofdstuk wordt de score van het totale groenareaal uitgedrukt in boven, op of onder het ambitieniveau op basis van de algemene technische staat.

- Boven ambitieniveau -> CROW Kwaliteitsniveau A+ of A -> groene kleurcodering grafiek;
- Op ambitieniveau -> CROW Kwaliteitsniveau B -> gele kleurcodering grafiek;
- Onder ambitieniveau -> CROW kwaliteitsniveau C of D -> rode kleurcodering grafiek.

De totale scores per beheergroep, beeldmeetlat en besteksgebied zijn in te zien in het overzicht bijgevoegd in bijlage 2. Daarnaast zijn tekeningen gerealiseerd die inzicht geven in de kwaliteit (bijlage 6 en 7). Op deze tekeningen is de kwaliteit weergegeven op basis van het gescoorde kwaliteitsniveau:

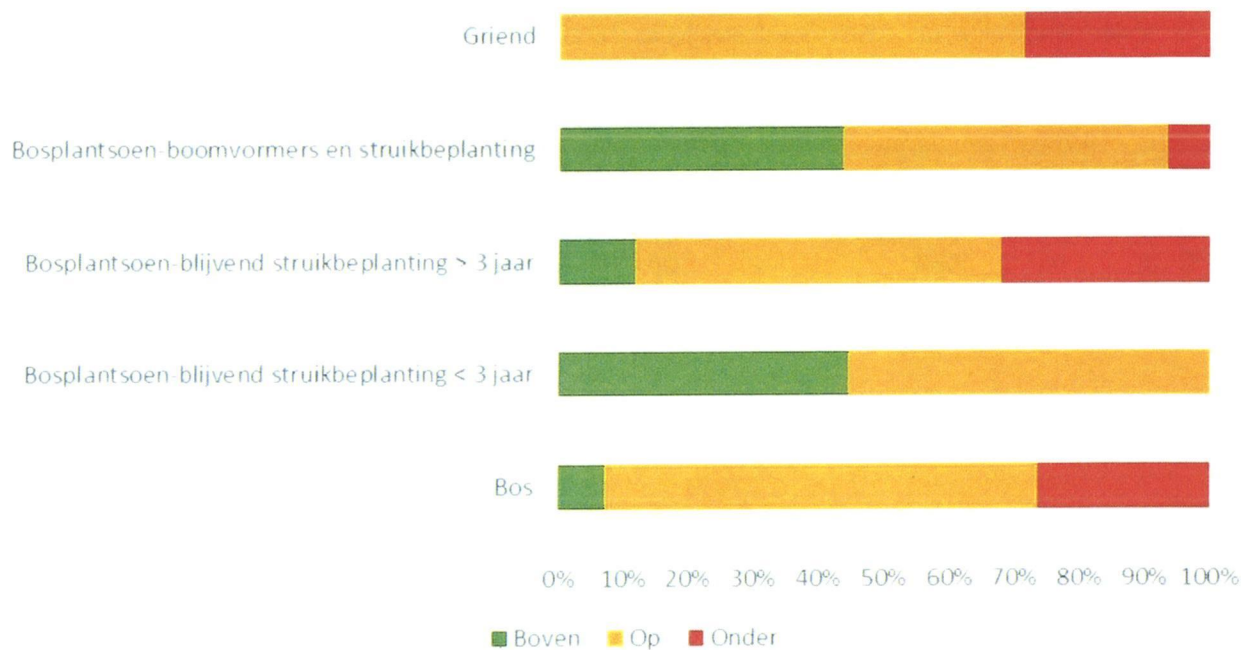
	A+	->	Lichtgroen	->	Boven ambitieniveau
	A	->	Donkergroen	->	Boven ambitieniveau
	B	->	Geel	->	Op ambitieniveau
	C	->	Oranje	->	Onder ambitieniveau
	D	->	Rood	->	Onder ambitieniveau

8.1.1 Technische staat bosplantsoen

Zoals in grafiek 1 weergegeven ligt de kwaliteit met name bij bos, grienden, bosplantsoen (blijvend struikbeplanting) jonger dan 3 jaar voor een groot deel onder het ambitieniveau. De kwaliteit van de overige beheertypen ligt voor het merendeel op of boven het gewenste B-niveau.

De lagere scores worden met name veroorzaakt door het achterstallige snoeibeeld en de maximale overgroei van het bosplantsoen en in mindere mate door beschadigingen.

Algemene technische staat bosplantsoen, ambitieniveau

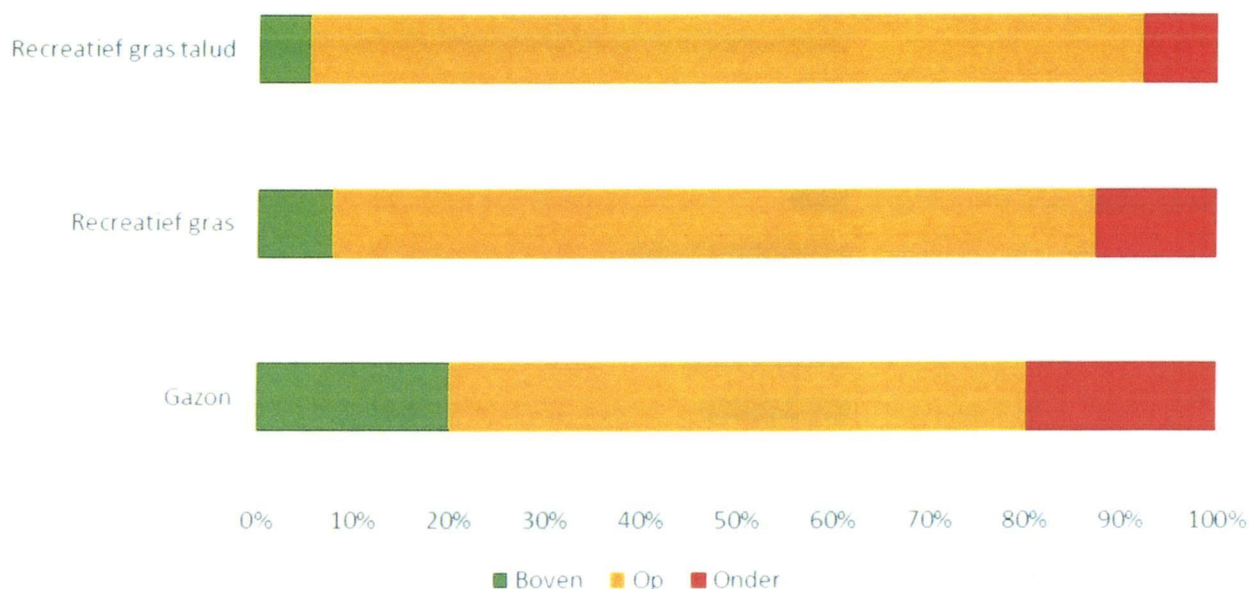

Grafiek 1 Technische staat bosplantsoen

8.1.2 Technische staat intensief gras

De kwaliteit met betrekking tot de intensief onderhouden grassen, zoals gazon en recreatief gras, liggen voornamelijk op of boven het gewenste ambitieniveau (grafiek 2). Echter zijn er toch enkele afwijkingen waargenomen. Het betreft hier met name afwijkingen op het gebied van beschadigingen, oneffenheden en het kaal oppervlak van gazon* en recreatief gras.

Algemene technische staat intensief gras, ambitieniveau

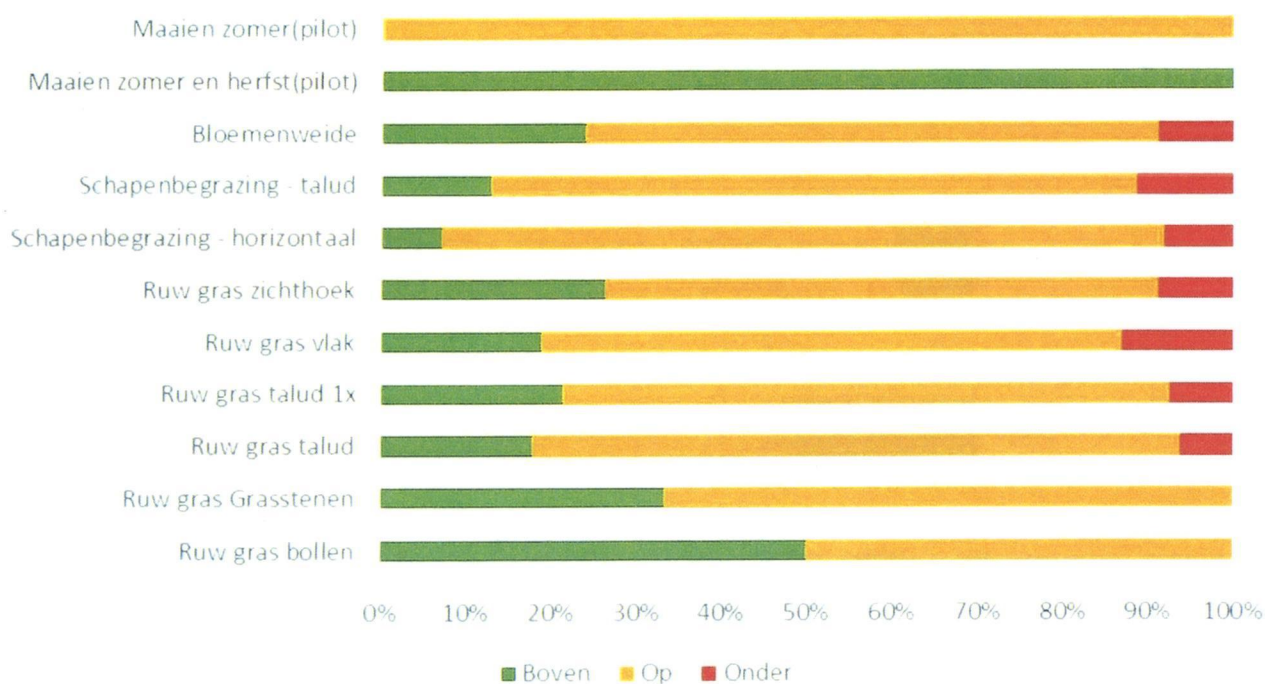
Grafiek 2. Algemene technische staat intensief gras

* Het beheertype 'gazon' komt maar vijf keer voor in het groen-areaal van de gemeente Nieuwegein. Van deze vijf objecten voldoet één object niet aan de beoogde kwaliteit. Het afwijkingspercentage is hier 20% maar door het kleine aantal objecten is de bovenstaande grafiek betreffende gazon visueel niet geheel representatief.

8.1.3 Technische staat extensief gras

Evenals de algemene technische staat van intensief gras (hoofdstuk 8.1.2) ligt de kwaliteit met betrekking tot het extensieve gras voornamelijk op of boven het ambitieniveau (grafiek 3). Echter scoort de kwaliteit gezien over meerdere beheertypen voor een deel onder het ambitieniveau. Dit wordt met name veroorzaakt door de aanwezigheid van beschadigingen, oneffenheden en kaal oppervlak van extensief gras. In minder mate zijn afwijkingen waargenomen op het gebied van overgroei* en de aanwezigheid van molshopen.

Algemene technische staat extensief gras, ambitieniveau

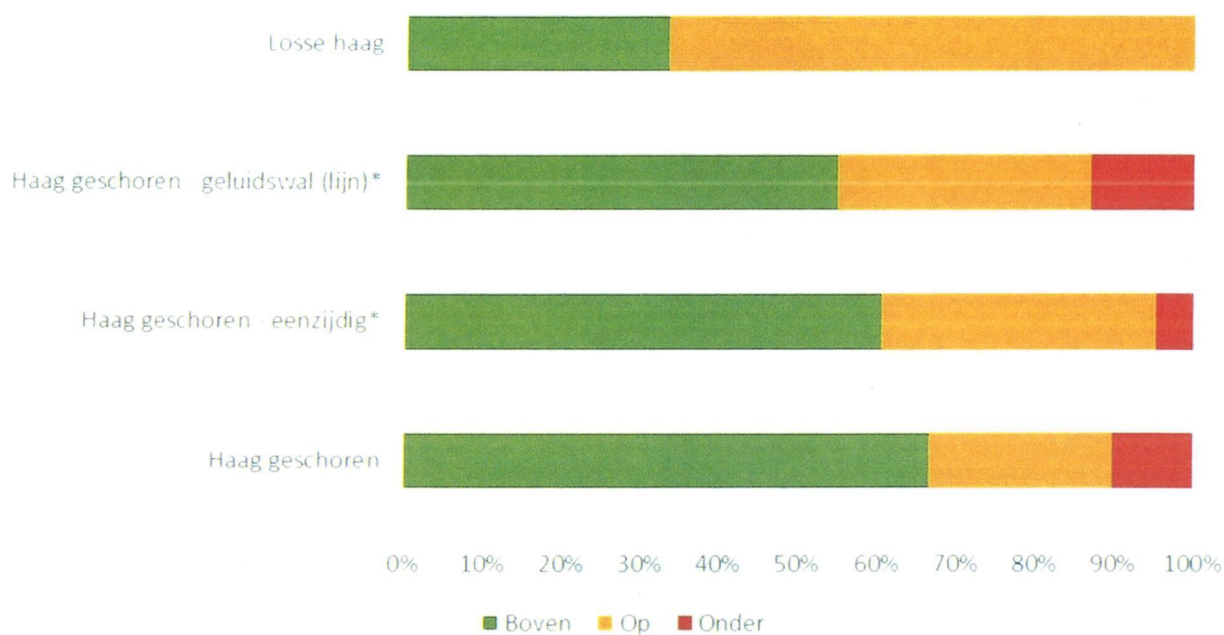
Grafiek 3: Algemene technische staat extensief gras

*Gemeente Nieuwegein beheert niet op de overgroei van ruwe bermen. Dit strookt met het feit dat in het werkveld sporadisch enkele afwijkingen zijn waargenomen.

8.1.4 Technische staat hagen

Zoals in grafiek 4 weergegeven ligt de kwaliteit met betrekking tot hagen voornamelijk boven of op het ambitieniveau. Echter ligt de algemene technische staat van bijna alle beheergroepen ook voor een deel onder het ambitieniveau. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanwezigheid van gaten/kaal oppervlak in de hagen. Daarnaast zijn enkele afwijkingen waargenomen met betrekking tot het snoeibeeld.

Algemene technische staat hagen, ambitieniveau

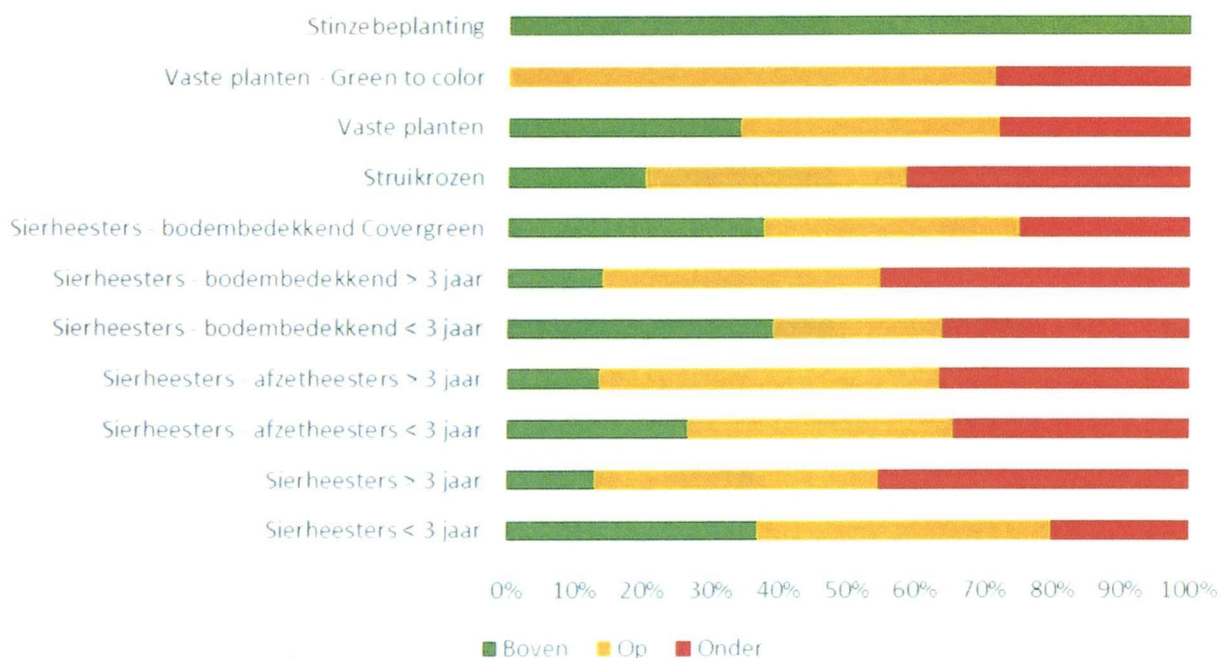
Grafiek 4: Algemene technische staat hagen

8.1.5 Technische staat heesters

De technische staat met betrekking tot de heesters is over alle beheergroepen gezien matig (grafiek 5). Zoals weergegeven in grafiek 5, ligt de kwaliteit in zijn algemeenheid circa 30% tot 40% onder het ambitieniveau. Wanneer gekeken wordt naar de scores per beeldmeetlat (bijlage 2) wordt dit voornamelijk veroorzaakt door het snoeibeeld, de overgroei van beplanting over verharding of grassen en het kaal oppervlak van alle beheergroepen. Daarnaast zijn sporadisch afwijkingen waargenomen met betrekking tot beschadigingen.

Een uitzondering op het bovenstaande betreft het beheertype 'Stinzebeplanting' de kwaliteit van dit type ligt voor 100% boven de gewenste ambitie. Echter zijn er maar vier objecten waargenomen.

Algemene technische staat heesters, ambitieniveau

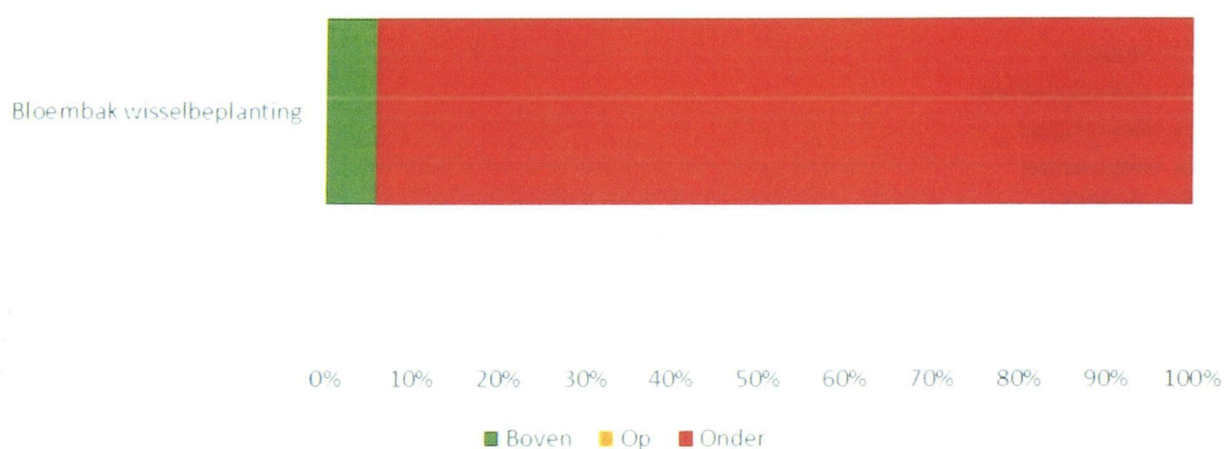

Grafiek 5: Algemene technische staat heesters

8.1.6 Technische staat bloembakken

De technische staat van bloembakken bestaande uit wisselbeplanting is slecht te noemen. De kwaliteit met betrekking tot dit beheertype ligt voor bijna 100% onder het ambitieniveau. Het gaat hierbij om kaal oppervlak vanwege het feit dat de vegetatie in de bloembakken (deels) ontbreekt (grafiek 6).

Algemene technische staat bloembakken, ambitieniveau

Grafiek 6: Algemene technische staat bloembakken

8.1.7 Parasitaire/ongewenste vegetatie

In aanvulling op het MJOP 2018 en daar bijhorende inspectie en inventarisatie uit 2018 is er in dit traject voor gekozen om ook de parasitaire/ongewenste vegetatie op te nemen met daarbij de mate van voorkomen per groen object. Dit omdat parasitaire/ongewenste vegetatie met de beeld-systematiek van het CROW niet inzichtelijk wordt gemaakt. Zo kan bijvoorbeeld berenklauw voorkomen in één plant-vak maar kan dit met behulp van de opgenomen beeldmeetlatten niet worden opgenomen. Vaak voldoet een object wel aan de beoogde beeldkwaliteit maar kan de aanwezigheid van parasitaire/ongewenste vegetatie toch afbreuk doen aan de technische staat en veiligheid van een groenobject.

Gedurende de inspectie en inventarisatie zijn de onderstaande soorten opgenomen als zijnde 'ongewenst & parasitair' (bijlage 5b):

- Bramen;
- Springbalsemien;
- Berenklauw;
- Haagwinde;
- Heermoes;
- Japanse Duizendknoop;
- Kleefkruid;
- Kweekgras;
- Zevenblad.

Omdat het verwijderen en beheren van parasitaire/ongewenste vegetatie buiten de scope van dit MJOP valt wordt dit niet verder doorberekend in de budgetten. Tevens wordt er door de gemeente Nieuwegein een plan opgesteld met betrekking tot de bestrijding van parasitaire/ongewenste vegetatie en exoten. Echter is de data wel geëxporteerd en gevisualiseerd in een EXCEL lijst en een tweetal tekeningen, bijgevoegd in bijlage 3a en bijlage 3b.

In het totaal zijn in 2.885 groenobjecten een of meerdere van de bovengenoemde soorten waargenomen. Op basis van het 'percentage bedekking' & 'bewerkingspercentage' blijkt dat het hierbij gaat om circa 180.113 m² bedekking van parasitaire/ongewenste vegetatie. Op basis van het totale groenareaal betreft dit circa 4,5% aanwezigheid van parasitaire/ongewenste vegetatie.

8.2 Conclusie Technische staat

In hoofdstuk 8.1.1 t/m 8.1.7 is de algemene technische staat in beeld gebracht van de groenobjecten die in dit MJOP zijn opgenomen. Uit de resultaten van de inspectie kan geconcludeerd worden dat er op basis van de meeste beheergroepen niet altijd wordt voldaan aan het ambitieniveau.

De afwijkingen met betrekking tot het ambitieniveau worden met name veroorzaakt door de onderstaande aspecten:

- Snoeibeeld en overgroei van bos, grienden, bosplantsoen (blijvend struikbeplanting) jonger dan 3 jaar;
- Beschadigingen, oneffenheden en kaal oppervlak van gazons en recreatief gras;
- Beschadigingen en kaal oppervlak van bloemenweides, ruw grassen en schapenbegrazingzones;
- Snoeibeeld en gaten in haag/kaal oppervlak van hagen;
- Snoeibeeld, overgroei en kaal oppervlak van alle beheergroepen onder de categorie heesters;
- Kaal oppervlak van vegetatie in bloembakken met wisselbeplanting;
- Aanwezigheid van parasitaire/ongewenste vegetatie.

8.3 Aanbeveling Technische staat

Om de technische staat van het groenareaal in stand te houden zal structureel geld vrijgemaakt moeten worden voor:

- Herstellen afwijkingen technische staat hoofdstuk 8.1.1 t/m 8.1.6;
- Reserve voor schade uit klimaat problematiek (Droogte, Extreme buien, Storm, Exoten, etc.)
- Reserve voor de aanpak & bestrijding van parasitaire/ongewenste vegetatie (hoofdstuk 8.1.7).

9 Methoden instandhouding areaal

9.1 Verzorgend in stand houden areaal

Op basis van een onderhoudscontract worden de aanwezige objecten verzorgd en onderhouden. Deze contracten worden in de markt gezet, waarbij op basis van kwaliteit, EMVI, prijs en social return de werkzaamheden worden gegund.

Dit onderhoud wordt verder in dit MJOP cyclisch onderhoud genoemd.

De objecten die onderhouden worden zijn:

- Bomen & Boomspiegels (Alleen onderhoud boomspiegels uitgezet in bestekken. De overige werkzaamheden aan bomen wordt voornamelijk uitgevoerd door de buitendienst van gemeente Nieuwegein. Voor het rooien van bomen en onderhoud aan knotwilgen/vormbomen werkt gemeente Nieuwegein met diverse aannemers
- Beplantingen;
- Grasvegetaties.

Onder verzorgend onderhoud wordt verstaan het schoon houden en verzorgen van de genoemde objecten. Denk hier bij aan de volgende werkzaamheden:

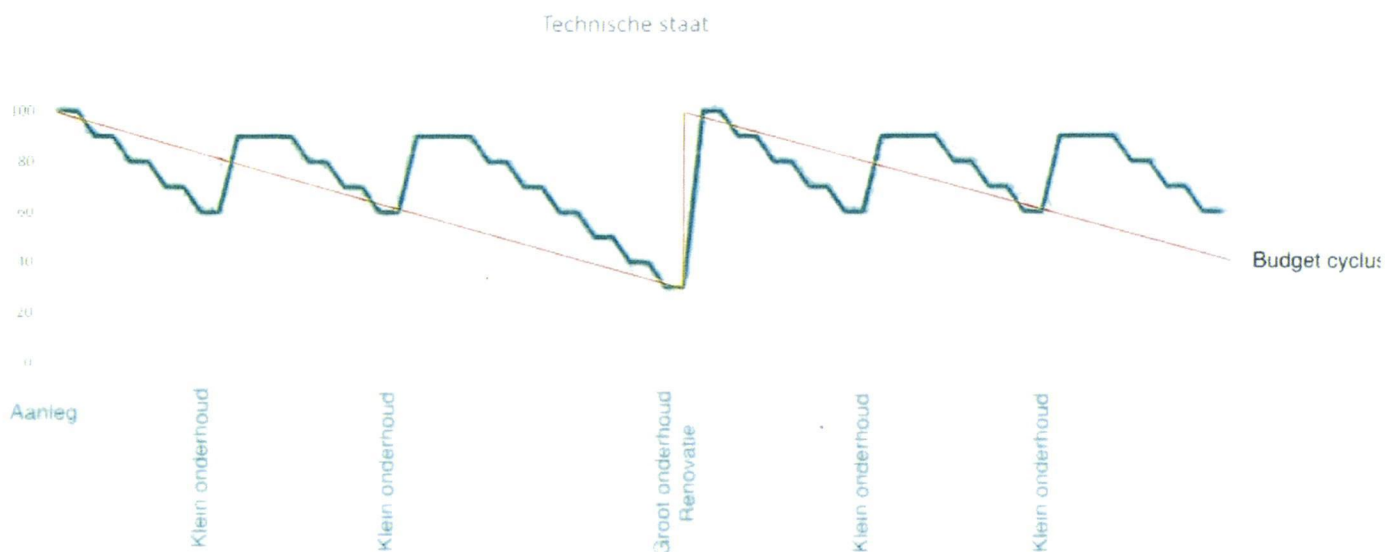
- Onkruidbeheersing beplanting;
- Snoeien beplanting;
- Randen snoeien beplanting;
- Zwerfafvalbeheersing groen;
- Snoeien bomen;
- Maaien gazons / ruwe bermen / sloten.

9.2 Technisch in stand houden areaal

De technische staat van objecten wordt in staat gehouden door twee type technisch onderhoud:

- Klein technisch onderhoud Inboet en verzakkingen en kale plekken en schades oplossen
- Groot onderhoud Renovatie na afschrijving 'Rehabilitatie'

Klein technisch onderhoud bestaat bijvoorbeeld uit het herstellen van kale plekken en het oplossen van kleine schades. Groot onderhoud bestaat uit het renoveren of herinrichten van bestaande objecten waarvan de technische staat niet meer voldoet om een object langer in die hoedanigheid in stand te houden.

Grafiek 7: Beheermodel technische staat

In het bovenstaande beheermodel (grafiek 7) is weergegeven hoe het kwaliteitsverloop (verticale as) zich verhoudt tot de tijd (horizontale as). In één beheercyclus wordt meerdere malen klein onderhoud uitgevoerd om de technische staat in stand te houden. Wanneer het object is afgeschreven of de technische staat is te laag om met klein onderhoud het object op het ambitieniveau te beheren, wordt het object volledig gerenoveerd waarbij een object opnieuw wordt aangelegd. Dit wordt groot technisch onderhoud genoemd.

9.3 Overige dienstverlening

De overige dienstverlening om het areaal in stand te houden bestaat uit:

- Afhandelen klachten en meldingen;
- Muteren en actualiseren beheerdata;
- Ondersteuning en advisering van overige afdelingen: Financiële ondersteuning, Juridische ondersteuning en communicatie;
- Burgerparticipatie;
- Advisering omtrent ruimtelijke ontwikkeling;
- Advisering in het verlenen van vergunningen;
- Toezicht houden en directievoeren op uit te voeren werkzaamheden en afgegeven vergunningen.

Bovenstaande dienstverlening wordt geborgd in de VAT (Voorbereiding-, Administratie en Toezicht) kosten.

9.4 Programmering

Naast het onderhoud van groen worden andere objecten zoals wegen, riolering, verkeersbebording en straatmeubilair ook onderhouden. Wanneer er werkzaamheden worden gepland vanuit een integraal perspectief wordt, indien mogelijk, aangesloten bij deze werkzaamheden (Werk met Werk maken).

Zodoende wordt voorkomen dat verschillende onderdelen afzonderlijk van elkaar op dezelfde locatie werkzaamheden uitvoeren en worden de werkzaamheden financieel voordeliger uitgevoerd.

Deze projecten die integraal uitgevoerd worden, zijn vastgelegd in de Projectenkaart die door gemeente Nieuwegein wordt gehanteerd.

1.1 Ambitieniveau

Om het groen op ambitieniveau zowel op verzorgend als technisch niveau in stand te houden zijn budgetten nodig. In dit MJOP is alleen het budget opgenomen voor de 0-beurt aan de hand van de door TerraSpect doorgekende eenheidsprijzen (bijlage 9).

In het MJOP 2018 zijn deze eenheidsprijzen gezamenlijk met de gemeente Nieuwegein vastgelegd. Deze eenheidsprijzen zijn geïndexeerd ten behoeve van de input van de eenheidsprijzen voor het MJOP 2021.

Deze indexaties zijn doorberekend aan de hand van CBS-indexcijfers, deelgebieden 42/43: <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/84538NED>

In bijlage 9, tabblad 2: CBS-indexaties is de wijze van doorberekening inzichtelijk gemaakt.

0-beurt

Een 0-beurt wordt uitgevoerd om alle objecten die niet voldoen aan het ambitieniveau met behulp van beheermaatregelen te laten voldoen aan het vastgestelde ambitieniveau.

Om alle werkzaamheden uit te voeren die uit de inspectie naar voren komen is een budget nodig van € 1.088.199,83,- Dit budget bestaat uit de onderstaande maatregelen. Een totaaloverzicht van de maatregelen en budgetten per beheergroep is bijgevoegd in bijlage 9. Tevens is per maatregel een 'maatregelenkaart opgesteld'. Deze zijn bijgevoegd in bijlage 8.

Grassen

 Afroven	€
 Doorzaaien	€
 Egaliseren en uitvullen	€
 Sporen herstellen	€
 Inzaaien	€
 Renoveren	€
 Slepen	€

Beplantingen*

 Inboeten	€
 Snoeien	€
 Snoeien randen	€
 Renoveren	€

* De bedragen ten behoeve van het verwijderen van exoten / parasitaire beplanting zijn in dit plan niet doorberekend. Dit omdat gemeente Nieuwegein momenteel bezig is met het opstellen van een beleidsnotitie voor het verwijderen van exoten / parasitaire beplanting. Hierin wordt ook de financiële vertaalslag opgenomen

Het voorstel is om in een cyclus van vier jaar alle achterstanden weg te werken*. Per jaar dient een budget vrijgemaakt te worden van ruim € om alle afwijkingen weg te werken. Dit budget is exclusief de VAT-kosten (voorbereiding, administratie en toezicht)

* In het MJOP 2018 werd vastgesteld om de aandachtspunten uit de I&I in een cyclus van 5 jaar weg te werken. Echter is in tussentijd de updatecyclus van beheerplannen bijgesteld naar 4 jaar. Om deze reden is er in dit MJOP voor gekozen voor een cyclus van 4 jaar.

Technische staat

Om de technische staat van het te beheren areaal te waarborgen dienen er financiële middelen gereserveerd te worden op basis van de volgende constructies:

Vervangingsinvestering

Van uitgaande dat een boom, gazon of plant-vak niet eeuwig meegaan en één keer in de zoveel jaar: vervangen, gerenoveerd of gerehabiliteerd moet worden, zullen hiervoor financiële middelen moeten worden gereserveerd. Op basis van de beheergroep wordt vastgesteld om de hoeveel jaar deze gerehabiliteerd moet worden, zie onderstaande tabel :

Beheergroep	Vervangingsperiode	Percentage vervanging per jaar
Bosplantsoen	50 jaar	2%
Gazon	40 jaar	2,5%
Gras extensief	50 jaar	2%
Hagen	30 jaar	3,33%
Heesters	30 jaar	3,33%
Deze verwachte levensduur/vervangingsperiode correspondeert met de levensduur/vervangingsperiode zoals opgenomen op pagina 15 van het 'Beheerplan Openbaar Groen 2019-2023'		

Klein onderhoud

- Dagelijks onderhoud verzorgend (Ieder jaar dezelfde prijs)
- Onderhoud technische staat onderverdelen in Technische staat Klein onderhoud en Renovatie/Rehabilitatie (Ieder jaar dezelfde prijs)
- O-Beurt verdeeld over 5 jaar (komende 5 jaar dezelfde prijs)

11 Kwaliteitsborging

De kwaliteit van het te beheren areaal in stand houden is noodzakelijk om de vastgestelde ambities en doelen te kunnen behalen.

Het is belangrijk dit procesmatig te organiseren waarbij de uit te voeren maatregelen repeterend en gepland uitgevoerd worden. In een cyclus van vijf jaar worden de volgende processtappen uitgevoerd op basis van prioriteit en deelgebied:

1. Inventariseren en inspecteren	maart-april
2. Data analyseren → Beoordelen Curatief (klein) onderhoud, Groot onderhoud	mei -juni
3. Plannen en prioriteren onderhoudsmaatregelen	juni-juli
4. Voorbereiden en uitbesteden werkzaamheden onderhoudsmaatregelen	augustus-september
5. Uitvoeren klein en groot onderhoud	november-december
6. Muteren beheerdata	maart

Inventariseren en inspecteren:

Het vastleggen van de administratieve data en technische kwaliteit van het bestaand groenareaal. Indien de kwaliteit niet voldoet aan het opgenomen ambitieniveau worden de beheermaatregelen per object en het bewerkingpercentage per object opgenomen zodat afwijkingen verholpen kunnen worden op basis van klein- en groot onderhoud. Tevens wordt de geometrie en de administratieve data geactualiseerd.

Data analyseren

De inspectie en inventarisatie data wordt geanalyseerd om te bepalen welke werkzaamheden waar uitgevoerd moeten worden.

Plannen en prioriteren onderhoudsmaatregelen

Op basis van de data-analyse wordt omgezet in concrete plannen, prioriteiten (op basis van aanwezig budget) en onderhoudsmaatregelen

Vorbereiden en uitbesteden werkzaamheden onderhoudsmaatregelen

Concrete plannen uitwerken, voorbereiden en aanbesteden zodat de opgenomen onderhoudsmaatregelen uitgevoerd kunnen worden.

Uitvoeren klein en groot onderhoud

Op basis van aanbesteding onderhoudsmaatregelen en nazorg uitvoeren.

Muteren beheerdata

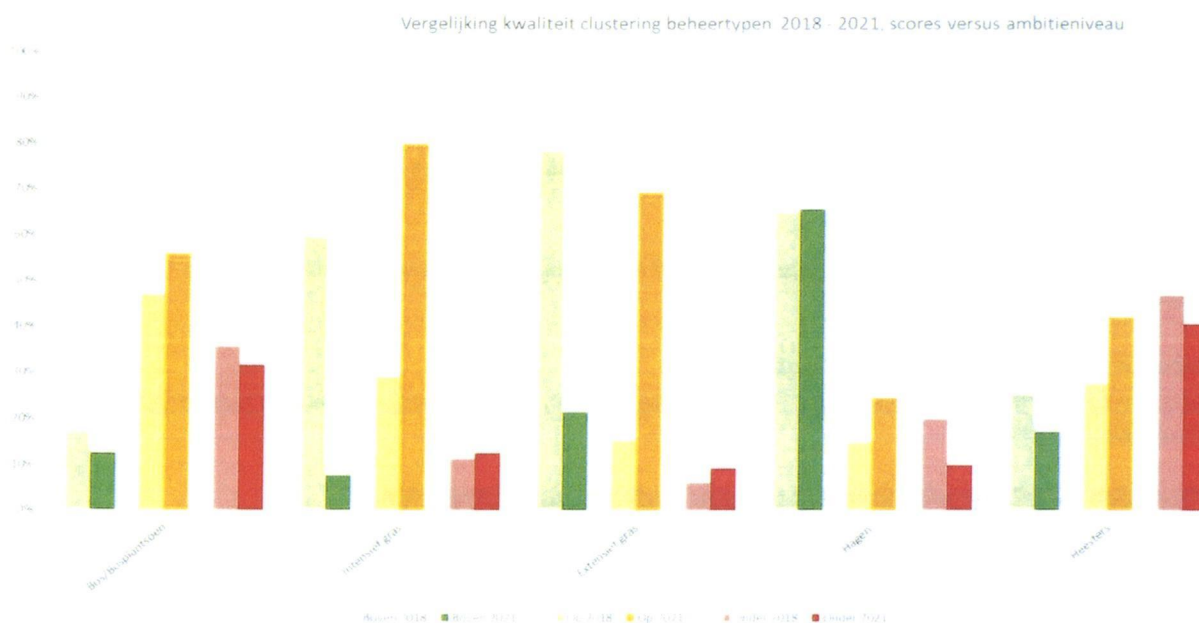
Beheerdata muteren naar aanleiding van uitgevoerde werkzaamheden.

12 Vergelijking MJOP 2018 & 2021

Op verzoek van gemeente Nieuwegein is voor zover het mogelijk is een vergelijking gemaakt met betrekking tot het MJOP 2018 versus het MJOP 2021. Omdat er in de periode van 2018 en 2021 enkele beheertypen niet meer blijken voor te komen is het niet mogelijk om de vergelijking 100% representatief te maken. De vergelijking in dit hoofdstuk is gemaakt op basis van kwaliteit en aantallen & budget t.b.v. de O-beurt.

12.1 Vergelijking kwaliteit

Om de gescoorde kwaliteiten te vergelijken is de data van 2018 naast die van 2021 gezet in een tabel. Op basis van deze tabel zijn in bijlage 10 grafieken met vergelijkingen gegenereerd op basis van de verschillende beheertypen. De onderstaande grafiek, grafiek 7, betreft een vergelijking op basis van clustering van verschillende beheertyperingen. Voor de input zijn de scores uitgedrukt in % boven, op en onder het ambitieniveau (B-niveau) gebruikt. In bijlage 10 zijn ook de vergelijkingen op basis van A+ t/m D uitgedrukt in % bijgevoegd.

Grafiek 7: Vergelijking kwaliteit scores versus ambitie 2018-2021

Wanneer globaal de vergelijking wordt gemaakt tussen de resultaten m.b.t. kwaliteit kan gesteld worden dat over het algemeen de algemene technische staat iets beter scoort dan in 2018. Onderstaand zijn de grootste verschillen opgesomd:

- Op basis van alle beplantingen zijn in vergelijking met 2018 minder afwijkingen waargenomen op het B-niveau.
- Met betrekking tot zowel extensieve- als intensieve grassen zijn in 2021 meer afwijkingen waargenomen dan in 2018. Wat daarnaast ook opvalt is dat er veel vaker een B-kwaliteit is waargenomen dan in 2018.

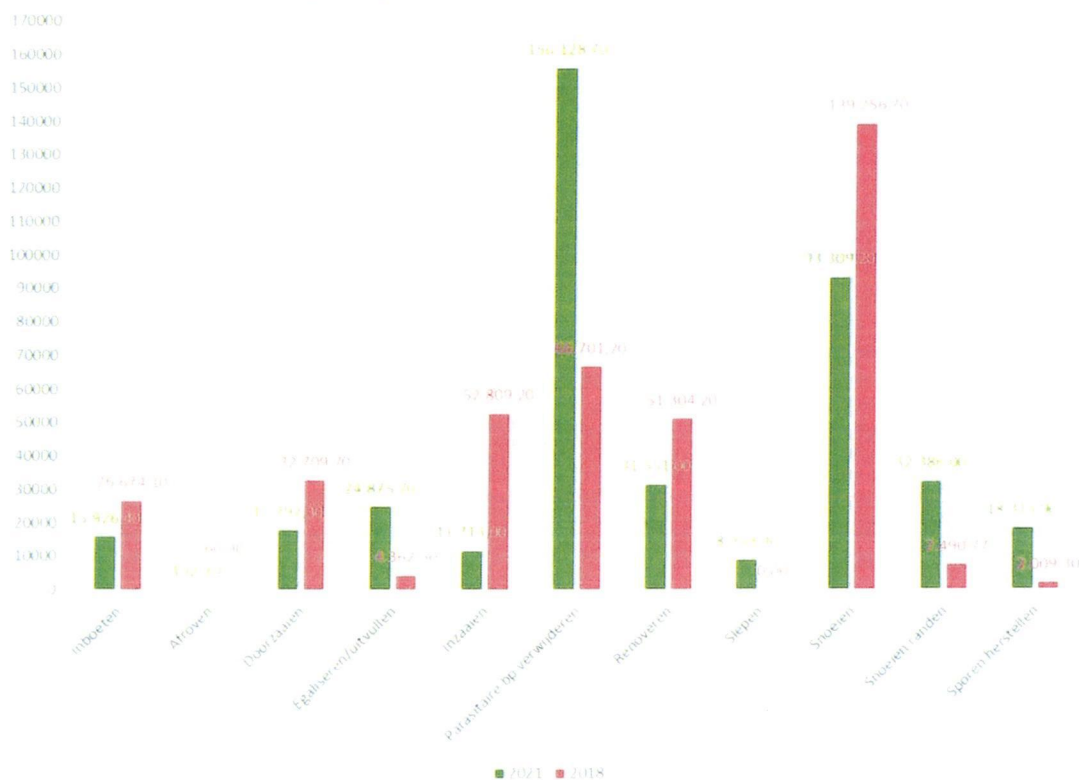
12.2 Vergelijking 0-beurt

Wanneer de resultaten in grafiek 8 geanalyseerd worden kan gesteld worden dat bijna op alle fronten in vergelijking tot 2018, minder afwijkingen en dus maatregelen benodigd zijn (bijlage 10). Echter zijn er in 2021 in vergelijking tot 2018 wel meer maatregelen benodigd op een aantal aspecten. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om de onderstaande zaken:

- Egaliseren en uitvullen van ondergronden grassen;
- Herstellen van sporen in grassen;
- Verwijderen van parasitaire / ongewenste vegetatie;
- Snoeien van randen bij beplantingen.

Naast het bovenstaande is er ongeveer twee keer zoveel oppervlak met parasitaire/ongewenste vegetatie waargenomen. Echter is de lijst met soorten in 2021 flink uitgebreid waardoor dit geen reëel vergelijking betreft. Een vergelijking op basis van het budget voor de 0-beurt is niet bijgevoegd. Dit omdat een vergelijking hiervan niet reëel is in verband met de indexatie van de eenheidsprijzen die tussen 2018 – 2021 hebben plaatsgevonden.

Vergelijking hoeveelheden 0-beurt 2018 versus 2021

Grafiek 8: Vergelijking hoeveelheden 0-beurt 2018-2021

12.3 Conclusie vergelijking MJOP 2018-2019

Wanneer gekeken wordt naar de resultaten uit hoofdstuk 12.1 en 12.2 kan geconcludeerd worden dat op basis van beplantingen aanzienlijk minder afwijkingen zijn waargenomen, met uitzondering van de overgroei van beplanting. Echter zijn met betrekking tot grassen meer afwijkingen waargenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door het kaal oppervlak, oneffenheden en sporen.

Op basis van de analyses en gegevens kan gesteld worden dat de investering die vanaf 2019 structureel wordt ingezet langzaam zijn vruchten afwerpt. De gemaakte investeringen worden voornamelijk besteed binnen de projecten met de gedachte 'werk met werk maken'.

Op basis van de gegevens kan gesteld worden dat er na de opleveringen van MJOP 2018 meer is ingezet op een kwaliteitsimpuls van de beplantingen en minder op de gazons.